

Ryszard Wilk – artysta rzeźbiarz, profesor zw., wieloletni pracownik Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, członek Związku Polskich Artystów Plastyków oraz Stowarzyszenia Architektów Polskich. Jest autorem kilkudziesięciu wystaw indywidualnych i zbiorowych, niezliczonych prac rzeźbiarskich, wieloprzestrzennych instalacji ceramicznych. Jest współautorem wielu realizacji i konkursów architektonicznych. W 2012 roku został uhonorowany Nagrodą Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego „Pro Arte” za dorobek artystyczny, projektowy oraz za wpływ na życie kulturalne regionu. W 2021 roku JM Rektor Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie przyznał mu medal za szczególne zasługi dla Uczelni.

Galeria Architektów Forma | czerwiec 2023

Wydział Architektury, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
ul. Żołnierska 50, 71-210 Szczecin, <https://forma.zut.edu.pl>

Fotografia rysunków: Zdzisław Piotrowski

Recenzja: dr hab. Małgorzata Kopczyńska-Matusewicz, prof. AS, Akademia Sztuki w Szczecinie
Kuratorzy wystawy: Paweł Rubinowicz, Klara Czyńska. Współpraca: Mikołaj Heigel

Wystawa pod patronatem JM Rektora ZUT w Szczecinie, dr. hab. inż. Jacka Wróbla, prof. ZUT

FORMA
GALERIA ARCHITEKTÓW FORMA

Oknⁱ_nem Wilka

Wystawa rysunków artysty rzeźbiarza prof. Ryszarda Wilka

Rytm

Staccato to artykulacja bardzo charakterystyczna, wyodrębniająca każdy dźwięk oddzielnie. Linia melodyczna skacze wyraziście, dobitnie wyodrębniając szczegóły całości. Ten termin muzyczny przywołać trzeba w kontekście twórczości prof. Ryszarda Wilka. Muzyk, rzeźbiarz, rysownik, projektant – te dziedziny wzajemnie się przenikają, dźwięk wpływa na kreskę, rysunek może przypominać partyturę zawiłą, bardzo nowoczesną, acz czytelną, zapis rytmu. Linearne, konstruowane poprzez ostre wyraźnie oderwane od siebie kolejne pociągnięcia czarnym cienkim kierunkiem tuszu na papierze rysunki Wilka tworzą abstrakcyjne całości i podobne są tej muzycznej artykulacji wyodrębniającej, rytmizującej. Następuje charakterystyczne zespolenie i osobisty formalny i treściowy dialog z samym sobą muzyka i artyści wizualnego. Abstrakcja w sztuce to wynalazek stosunkowo młody, jednakże należy wziąć pod uwagę wielokulturowe motywy ornamentacyjne, które znamiona abstrakcji noszą w sobie przez wieki. Symetria i multiplikacja występująca w ornamentach zdobniczych jest obecna również w nowych rysunkach profesora. Na tym się jednak nie kończy, gdyż nie o ornament i zwykłą estetyzację chodzi. Wyrazista rytmiczności napiętych ostrych kresek w każdym rysunku z tej serii prowadzi do powstania dynamicznej formy, mającej większą energię wizualną niż zwykły ornament. Powstaje z tych prostych i konsekwentnych gestów rodzaj wizualnego haiku- syntezy określonej chwili, złożonej z oddzielnych sekund, niepowtarzalnej, jedynej w swoim rodzaju, chociaż złożonej za każdym razem z tego samego budulca: rytmu, kreski, czasu i emocji.

Corpus humanum

Studyjne rysunki postaci, które Wilk rysował tak jak wszyscy adepci sztuki podczas studiów, a które zostały niedawno niespodziewanie dla profesora odzyskane, to niezwykła zapowiedź późniejszych jego poszukiwań formalnych. Tak ważna analiza przestrzeni dla artysty tutaj skupia się na badaniu celowości układu form jakimi są części ciała zebrane w jeden organizm, a ca za tym idzie, w spójną bryłę. Leżące, stojące i siedzące akty to za każdym razem syntezy bytu portretowanej osoby, jak i oryginalnego, a za razem uniwersalnego kształtu ciała. Kubistyczny w wyrazie światłości, mocno skonstrastowany na dynamicznie potraktowanych płaszczyznach buduje trójwymiarowe kształty, niemal wyczuwa się ciężar ciała, a może też i tchnienie duszy. Pozornie neutralne w wyrazie szkice węglem nie prowokują do oceniania estetycznych walorów aktów, widz skupia się raczej na kontakcie z wcześniej wspomnianą autorską syntezą i haptyczną rzeźbiarską ekspresją, często niedopowiedzianą, potencjalną, otwartą. Wilk konstruuje bryłę nie zamyka, a otwiera.

Animalizm

Zwierzęta wybrane przez artystę na cele błyskawicznych, dynamicznych szkiców są symboliczne. Ich znaczenie w ikonografii jest czytelne – pszczoły to byty święte przez ich pracowitość i wielowymiarową użyteczność, koty to byty dalekie od dobra i zła całkowicie wymykające się kontroli, nakazom, ich użyteczność jako łowców myszy należy już do legend przeszłości. Pomiędzy nimi plasuje się trzeci motyw – lecące ptaki, synonim wolności. Każdy twórca zna te trzy stany, bez których trudno wieść życie artysty – trzeba szanować rutynę jak pszczoła, trzeba wiedzieć kiedy oddać się bezwzględnemu lenistwu jak kot, bo bez tego stanu myśl nie może być świeża, a na końcu jest wolność lotu, spajająca oba stany i pozwalająca tworzyć rzeczy, które nie tylko dla twórcy są ważne przez sam akt ich powstawania, ale i dla późniejszego widza, który odnajduje dla siebie to czego szuka, nawet gdy nie przypuszczał że poszukuje.

*Małgorzata Kopczyńska
Wykładowczyni Akademii Sztuki w Szczecinie, prof. AS*

